

Dit boek als pedagogisch hulpmiddel

Door PLATON

Inleiding

De afgelopen jaren neemt de belangstelling rondom het concept van verhalen vertellen voortdurend toe. Het verhaal als kunst en techniek en als een vorm van entertainment, zowel in het onderwijs als op het gebied van cultuur, winnen wereldwijd terrein.

Toch wordt de interesse van de moderne mens in het verhalen vertellen in verband gebracht met een aantal factoren, zoals entertainment, onderwijs, bewustwording en het uiten van bezorgdheid over kwesties zoals het milieu, diversiteit, etc.

Dit onderzoek geeft een kort overzicht van de waarde van het vertellen van verhalen door de opkomst van de term, de noodzaak ervan en haar rol in de onderwijssector en geeft een samenvatting van voorstellen voor didactische toepassingen met betrekking tot verhalende teksten, zoals gebeurt in de particuliere kleuterschool PLATON.

De kunst van het verhalen vertellen

De kunst van het verhalen vertellen verscheen in de vorm van mondelinge taal. Het dateert uit het ontstaan van de mensheid, dat wil zeggen toen de eerste poging van orale formulering van een verhaal plaatsvond. De loutere vertelling heeft zich echter ontwikkeld en na verloop van tijd werd het niet meer gedaan. De dynamiek van het verhaal vertellen bleef echter en probeerde zich onder nieuwe omstandigheden te verspreiden. In het huidige tijdperk heeft het een dubbelzinnige rol.

Taal, vrije meningsuiting, communicatie, verbeelding, entertainment etc. worden gecultiveerd door de verhalen. Op deze manier verandert de bruikbaarheid van gesproken tekst mettertijd en

vereist het een andere benadering. Vooral in het tijdperk van globalisering wordt door de kunst van het verhalen vertellen de ontmoeting van verschillende culturen en tegelijkertijd het verschil als teken van respect en kennis gevestigd. Tegelijkertijd worden door de verhalen de culturele identiteit en de cultuur van verschillende landen behouden, waardoor deze techniek een positieve en doeltreffende manier van sociaal contact is (Tsilimeni, 2007).

Tot slot is het nu noodzakelijk om duidelijk te maken wat de term vertelling betekent. Van tijd tot tijd bestaan er verschillende meningen over. Een van hen beweert dat het mondelinge verhalen vertellen de overlevering en overdracht is van een echt of denkbeeldig verhaal voor een live publiek (Nanson, 2005). Een andere mening geeft het woord het belang van kunst die men bezit, zodat men in staat is echte of denkbeeldige gebeurtenissen mondeling te beschrijven (Tsilimeni, 2007).

Door de conceptuele definitie van de term vertelling is het dus duidelijk dat deze techniek niet alleen betrekking heeft op literatuur of linguïstiek, maar ook op het dagelijks leven, waar het alleen positieve elementen biedt (Parisis I. & Parisis N., 1999, zoals genoemd in Tsilimeni, 2007).

Vertellingen in het onderwijs

Het verhaal is zowel in Griekenland als in de rest van de wereld een veel gebruikte educatieve strategie. In ons land kreeg het, in tegenstelling tot de rest van de wereld, voornamelijk in het onderwijs voor jonge kinderen een grote educatieve waarde. Hier werd het zeer vroeg een onderdeel van de betreffende lesprogramma's en werd het vooral geassocieerd met de ontwikkeling van taal en het gesproken woord.

Gebleken is dat verhalen in het onderwijs de aandacht van het publiek trekken en leiden tot het beter begrijpen van de verkregen informatie. Dit komt omdat mensen de neiging hebben om informatie gemakkelijker te onthouden en te herinneren als ze dit uit een verhaal hebben, vooral als het verhaal een verband heeft met de voorkennis en ervaring van de cursisten (Erpestad, 2013). Naast alle pedagogische doelen zorgt het vertellen van sprookjes in het onderwijsproces ook voor een aangename en creatieve leeromgeving en een constructievere en plezierige sfeer voor de leerlingen (Nanson, 2005).

We zien de verhalende techniek vaak opkomen in alle onderwijsniveaus in de hele wereld. Natuurlijk is het hier nuttig u erop te wijzen dat de wijze van uitvoering telkens varieert en

afhankelijk is van de doelgroep en de educatieve doelen die de individuele leraar heeft gesteld. Wereldwijd wordt de verhalende techniek pedagogisch benut, zowel in het basis- als in het voortgezet onderwijs. Toch werd het pas onlangs toegestaan vertelling dynamisch in ons onderwijssysteem op te nemen met een gelijktijdige interdisciplinaire benadering en alleen met de laatste wijzigingen die werden doorgevoerd op de gedetailleerde lesprogramma's voor het basis- en voortgezet onderwijs in ons land. (Tsilimeni, 2007).

De combinatie van verhalen vertellen en het onderwijs kan de idiosyncrasie van de jongeren beïnvloeden en tegelijkertijd onderbreken, terwijl het ook kan scherpstellen en een ander perspectief geven op hedendaagse kwesties waar de onderwijsgemeenschap tegenaan loopt, zoals ziektes, communicatie, diversiteit enz. (Alessandro, D., Lewis, T. & Alessandro, M., 2004). Bovendien is het nut van verhalen vertellen onmiskenbaar, want het is een belangrijk instrument om andere culturen te leren kennen, voor taalontwikkeling, om de juiste waarden en opvattingen over te nemen, om verbeelding en creativiteit te ontwikkelen, om communicatieve ervaringen op te doen en voor socialisatie (Tsilimeni, 2007).

De positie van vertelling in het voorschools onderwijs

Het is een feit dat vertellingen een zeer belangrijk instrument zijn op alle onderwijsniveaus. Vooral in het vroegschoolse onderwijs wordt opgemerkt dat het educatieve karakter van verhalen vertellen kinderen aanzienlijke voordelen oplevert.

De flexibiliteit die het lesprogramma van de kleuterschool biedt, stelt peuterleraren in staat hun dagelijkse schema vorm te geven, afhankelijk van de eisen en de mogelijkheden van hun lessen. Om deze reden hebben zij zelfs de vrijheid om dagelijks verhalen aan kinderen te vertellen en hebben ze dan nog tijd om aan creatieve expressie te besteden (Koulouby-Papapetropoulou 2007 zoals genoemd in Tsilimeni 2007). De voorschoolse plekken hebben plaats voor de verhalenactiviteiten, zelfs als ze niet goed worden gebruikt. Een typisch voorbeeld is de hoek van de bibliotheek, en de hoek voor discussie, die zo kan worden ingericht dat het de educatieve processen die er plaatsvinden (Tsilimeni, 2007) onderstreept.

Het is bekend dat docenten/vertellers vandaag de dag de beschikking hebben over uitgebreid narratief materiaal waaruit ze kunnen kiezen. Kleuterleraren geven tegenwoordig natuurlijk vaak

de voorkeur aan verhalen vertellen of het lezen van een sprookje; op basis hiervan ontwerpen en implementeren zij educatieve activiteiten. De pedagogische waarde van het sprookje brengt de leerling en de verteller samen met een enkele zin: "Er was eens..." Op deze manier voelen de kinderen de nieuwe kennis en waarden die moeiteloos worden overgebracht vanuit het sprookje. De verteller legt dus de basis voor de visie op het leven later en andere belangrijke kwesties (Kready, 2008 zoals genoemd in Papaggely & Athanasopoulou, 2012).

Bovendien is het sprookje een bron van kennis voor kinderen omdat het hen kennis laat maken met culturele elementen en tradities en het hen helpt om hun woordenschat te verrijken. Echter, het is hier noodzakelijk om de belangrijkste doelstelling die door sprookjes wordt bereikt te noemen: het vermaak van kinderen. Voorschoolse leerlingen hebben de neiging om zich te vereenzelvigen met de helden van de sprookjes en ze worden mentaal vervoerd naar een fantasiewereld, waarin ze vrede, vreugde en optimisme voelen. Laten we tot slot niet vergeten dat de sprookjes, voorbij het fictieve element, morele waarheden bevatten die worden overgedragen aan de kinderen evenals beelden van dingen die ze in de toekomst gaan meemaken in de bredere samenleving (Georgiadou etc. 2008 zoals genoemd in Papaggely & Athana-sopoulou, 2012).

Vertelling in de particuliere kleuterschool "PLATON"

In dit onderdeel zullen we de rol en positie van de narratieve techniek benadrukken, op de manier waarop het wordt toegepast in de particuliere kleuterschool "PLATON," en geven we een overzicht van educatieve toepassingen van het sprookje.

Om te beginnen is een lichte en rustige plek als verhalenhoekje gekozen in elke klas van de kleuterschool. Het gebied vormt een Griekse letter 'T', zodat de kinderen zich daar kunnen verzamelen. In het hoekje liggen comfortabele kussens voor de kinderen, waarop ze naar het verhaal kunnen luisteren. Bovendien is het bovenste gedeelte van het dak bedekt met tule met hangende linten, die 2-3 keer per week geopend wordt en het begin markeert van verhaal- of voorleessessies. Er wordt flexibel met deze hoek gewerkt, ongeveer 2-3 keer per week, en het is waar vertellingen plaatsvinden evenals educatieve activiteiten voor en na de vertellingen of het voorlezen van sprookjes. Leraren gebruiken de uitdrukking "gebonden rode draad gewikkeld op de rol..." waarmee zij hun leerlingen informeren dat het tijd is voor verhalen. Op deze manier wordt er een prachtige sfeer gecreëerd in de klas, waardoor de kinderen veel belangstelling hebben en een andere waardering voor deze hoek hebben.

Een sprookje vertellen aan kinderen gaat vaak gepaard met verschillende activiteiten. Er zijn twee soorten activiteiten: voor de verhalen en na de verhalen. De activiteiten voor het begin van het verhaal zijn gericht op de voorbereiding van het publiek en het wennen aan de sfeer van het verhaal. De activiteiten na het verhaal gaan over de kennis en de ideeën van de kinderen over wat ze hebben gehoord. Gewoonlijk zijn de activiteiten voor het verhaal gericht op de kenmerken van de omslag (titel, beeld, helden) om te kijken wat de voorkennis is of wat de ideeën van de kinderen zijn. De activiteiten na het verhaal zijn bedoeld om het verhaal te volgen en kunnen worden omschreven als oefeningen voor begrip of creativiteit. Deze activiteiten kunnen te maken hebben met de voorstelling van scènes door middel van dramatisering, of verwijzen naar verhalend en theateraal spel van de leerlingen, of naar de algemene discussie dat zich richt op de afbeeldingen van het sprookje, of naar de artistieke expressie van kinderen of naar het navertellen van het verhaal vanuit het perspectief van de helden etc.

Tot slot moet worden benadrukt dat een sprookje, zelfs wanneer het herhaaldelijk wordt gelezen door de leraar, elke keer een ander effect kan hebben op de psychologische gemoedstoestand van de kinderen en dus automatisch een andere waarde kan krijgen voor ze.

Conclusie

Het onderwijssysteem heeft een direct verband met de sociale werkelijkheid. Het gebruik van geschikte leerstrategieën dient dus de behoeften van de samenleving, terwijl het ook de burgers van morgen voorbereidt. Eén van de leermiddelen die de afgelopen jaren floreert is de vertelling (verhalen vertellen).

Tot slot is het verhaal een belangrijk leermiddel, vooral op het voorschools onderwijs, waar de jonge leerlingen vanaf zeer jonge leeftijd de waarden en idealen van hun toekomstige leven worden onderwezen door middel van verhalen.

